

Sygn. akt II Cz 914/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący - SSO Piotr Starosta

Sędziowie - SO Bogumił Goraj

SO Wojciech Borodziuk (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2013 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa : **L. R., B. R., L. J., H. K.**

przeciwko : **W. R.**

o: **zobowiązanie do złożenia oświadczenia**

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 23 września 2013 roku, sygn. akt I C3654/13

postanawia:

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że ograniczyć zabezpieczenie roszczenia o zobowiązanie do złożenia oświadczenia do wpisania do księgi wieczystej Kw nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy zakazu zbywania przez W. R. udziału 12/560 w nieruchomości gruntowej położonej w B. przy ulicy (...);**
- 2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.**

Sygn. akt II Cz 914/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 23 września 2013 roku, sygn. akt I C 3654/13, Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, w sprawie z powództwa L. R., B. R., L. J. i H. R. przeciwko W. R. o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli :

- zabezpieczył powództwo poprzez ustanowienie zakazu zbywania przez pozwanego wynoszącego 12/560 udziału w nieruchomości gruntowej położonej w B. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Bydgoszczy prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...) oraz poprzez nakazanie wpisania w tej księdze wieczystej ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu w niniejszej sprawie.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w pozwie wniesionym w dniu 18 września 2013 roku powodowi domagali się nakazania pozwanemu złożenia oświadczenia woli, którego treścią jest przeniesienie na rzecz każdego z powodów wynoszącego 3/560 udziału w nieruchomości położonej w B. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Bydgoszczy prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...) oraz zasądzenie od pozwanego kosztów procesu.

Powodowie podawali, że dnia 23 lipca 1993 roku została zawarta umowa sprzedaży, na mocy której pozwany sprzedał każdemu z powodów oraz zmarłemu B. R. wynoszący 3/112 udział w nieruchomości gruntowej położonej w B. przy ulicy (...), mającej urzędową księgę wieczystą. Umowa była zawarta pod warunkiem, że Zarząd Gminy B. nie wykona prawa pierwokupu. Pozwany pismem z dnia 28 lipca 1993 roku został poinformowany, że Gminie M. B. nie przysługuje prawo pierwokupu. Powodowie podnieśli, że do przeniesienia własności udziału zmarłego B. R. nie doszło, gdyż zmarł on w dniu 11 września 1993 roku. Powodowie dziedziczą udział 3/112 po śmierci B. R. razem z pozwanym, każdy po 1/5 części.

Jednocześnie w pozwie zgłosili wniosek o zabezpieczenie roszczenia, uzasadniając to tym, że w chwili obecnej pozwany, jako współwłaściciel nieruchomości może swobodnie dysponować swoim udziałem w nieruchomości, a wyzbycie się tego udziału uniemożliwi realizację roszczenia powodów.

Sąd Rejonowy przystępując do rozpoznania wniosku zważył, że zgodnie z art. 730 §1 i §2 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez Sąd lub Sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. Jednocześnie zgodnie z art. 730¹ §1 i §2 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz uprawdopodobnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Zgodnie z art. 755 §1 k.p.c., jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych do zabezpieczenia roszczeń pieniężnych.

Uwzględniając powyższe Sąd Rejonowy zważył, że wniosek powodów o udzielenie zabezpieczenia odpowiada warunkom formalnym wskazanym w art. 736 k.p.c., a ponadto zostały spełnione przesłanki z art. 730¹ k.p.c. i art. 755 k.p.c., dlatego orzekł jak w sentencji.

Postanowienie Sądu Rejonowego zaskarżył zażaleniem w całości pozwany zarzucając :

- naruszenie art.731¹ §1 i §2 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że zostały spełnione przesłanki do udzielenia zabezpieczenia w postaci uprawdopodobnienia roszczenia, jak też istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wnosił o:

- zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie wniosku i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Zażalenie jest częściowo zasadne. Przystępując do rozpoznania zażalenia Sąd Okręgowy podzielił ocenę przesłanek udzielania zabezpieczenia roszczenia na podstawie art. 730 §1 k.p.c. oraz art. 730¹ §1 k.p.c. dokonaną przez Sąd pierwszej instancji.

Przede wszystkim podkreślić należy, że podstawową funkcją postępowania zabezpieczającego jest zapewnienie uprawnionemu ochrony w związku z możliwymi niekorzystnymi skutkami w czasie trwania sprawy rozpoznawanej przez sąd. W przypadku braku zabezpieczenia dopiero orzeczenie kończące postępowanie w sprawie stwarza możliwość wykorzystania go przez osobę uprawnioną, w celu realizacji jej roszczeń, co może oznaczać znaczne przesunięcie w czasie momentu wykonania orzeczenia. Uzyskanie zabezpieczenia zezwala na zniwelowanie niekorzystnych następstw uzyskania ostatecznego rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w terminie późniejszym, niż samo wszczęcie postępowania.

Roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli prima facie zachodzi znaczna szansa na jego istnienie, co nie wyklucza tego, iż w świetle głębszej analizy stanu faktycznego i prawnego wniosek może okazać się bezzasadny. Istotą postępowania zabezpieczającego, jako postępowania incydentalnego, nie jest uznanie dochodzonego roszczenia za udowodnione, ale jedynie za uprawdopodobnione, czemu służy dokonywana przez sąd jedynie pobieżna analiza

dostarczonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego. Możliwość dojścia, w wyniku pełnego postępowania, do wniosku o niezasadności roszczenia, jest oczywistym założeniem tej instytucji. (postanowienie S.A. w Szczecinie z dnia 28.12.2006 roku, sygn. I ACz 1129/06, publ. Lex nr 516576; podobnie postanowienie S.A. we Wrocławiu z dnia 30.01.2012 roku, sygn. I ACz 67/12, publ. Lex nr 1108796)

Uwzględniając powyższe Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny i wykładni przepisów dotyczących zabezpieczenia roszczenia, tj. art. 730 §1 k.p.c. oraz art. 730¹ §1 k.p.c. w zw. z art. 755 k.p.c. w zakresie, w jakim zabezpieczył roszczenie powodów poprzez ustanowienie zakazu zbywania nieruchomości, który podlega ujawnieniu w księdze wieczystej.

Jednocześnie Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że zgodnie z art. 738 k.p.c. Sąd rozpoznaje wniosek w jego granicach, biorąc za podstawę orzeczenia materiał zebrany w sprawie.

Z powyższego wynika, że Sąd rozpoznający sprawę jest związany wskazanym we wniosku sposobem zabezpieczenia, a zatem nie może orzekać o sposobie zabezpieczenia, który nie został we wniosku wskazany.

Uwzględniając powyższe Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że powód we wniosku nie domagał się zabezpieczenia poprzez wpisanie ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu, a jedynie ustanowienia zakazu zbywania udziału w nieruchomości i ujawnieniu tego zakazu w księdze wieczystej, co dotyczy wykonania tego sposobu zabezpieczenia poprzez ujawnienie zakazu w dziale trzecim księgi wieczystej.

Tymczasem Sąd Rejonowy zabezpieczył roszczenie powodów poprzez ustanowienie zakazu zbywania udziału w nieruchomości i wpisanie ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu w sprawie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że ograniczył zabezpieczenie roszczenia poprzez ustanowienie zakazu zbywania udziału w nieruchomości (art. 755 k.p.c.), które będzie podlegało ujawnieniu w księdze wieczystej, a w pozostałym zakresie zażalenie jako niezasadne oddalił. (art. 386 §1 k.p.c. oraz art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c.)